

רע"פ 851/20 - משה דן טוטנגי נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 851/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: משה דן טוטנגי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק עפ"ת 30092-07-18 מיום 4.12.2019 שניתן על ידי כב' השופט העמית אברהם יעקב ובקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר

בשם המבקש: עו"ד מיכל סיני

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט העמית א' יעקב) בעפ"ת 30092-07-18 מיום 4.12.2019, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (כב' השופט ט' פרי) בפל"א 1965-09-17.

רקע והליכים קודמים

1. המבקש הורשע על פי הודאתו בעבירת נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); עבירת נהיגה ברכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970; ועבירת פקיעת רישיון נהיגה מעל שישה חודשים, לפי סעיף 10א לפקודת התעבורה. בתמצית, על פי כתב האישום ביום 5.9.2017 נהג המבקש ברכב פרטי כאשר היה פסול לנהיגה בהתאם לעונש שגזר עליו בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה 51-12-14 מיום 24.12.14 (להלן: גזר הדין משנת 2014), וכאשר רישיון הנהיגה שלו

2. ביום 27.5.2018 בית משפט השלום גזר את דינו של המבקש. בית המשפט עמד על חומרתן המיוחדת של עבירות נהיגה בזמן פסילה או ללא רישיון נהיגה ועל מדיניות הענישה הנוהגת, וקבע את מתחם הענישה ההולם ממאסר מותנה ועד עשרים חודשי מאסר לריצוי בפועל. בקביעת העונש בתוך המתחם שקל בית המשפט לחומרה את העובדה כי זו הפעם השלישית בה הורשע המבקש בנהיגה בזמן פסילה ובלא רישיון נהיגה תקף, וכי ביצע בגין הרשעות אלו שני מאסרים בפועל; את עברו התעבורתי של המבקש הכולל שמונים הרשעות; ואת עברו הפלילי של המבקש. בית המשפט התחשב לקולא בהודאתו של המבקש; בכך שנטל אחריות על מעשיו; בנסיבותיו האישיות; ובכך שהמבקש שהה בתנאי מעצר בית מלא במשך שמונה חודשים. בית המשפט ייחס משקל נמוך לשיקול שיקומו של המבקש משסבר, על רקע עברו התעבורתי המכביד של המבקש, כי יש להשית עליו עונש מרתיע, ודחה את המלצת שירות המבחן לפיה יועמד המבקש בצו מבחן ויוארך המאסר המותנה התלוי נגדו, משהתרשם כי זו לא הולמת את נסיבות ביצוע העבירות ואף את המפורט בתסקיר.

על רקע אלו גזר בית המשפט על המבקש עשרה חודשי מאסר מאחורי סורג ובריח והפעיל את המאסר המותנה בן עשרת החודשים שהושת על המבקש בגזר הדין משנת 2014, חציו בחופף וחציו במצטבר, כך שהמבקש ירצה חמישה עשר חודשי מאסר בפועל. לצד זאת, גזר בית המשפט על המבקש מאסר מותנה ופסילת רישיון נהיגה למשך עשר שנים.

המבקש ערער על גזר הדין תוך מיקוד הערעור ברכיב המאסר בפועל שהושת עליו. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו תוך שעמד גם הוא על כך שהמלצת שירות המבחן אינה תואמת את תוכן התסקיר שהצביע על העדר מודעות המבקש לחומרת התנהגותו ועל נקיטת עמדה קורבנית של המבקש ממנה אף התרשם בית המשפט בדיון שהתקיים בפניו. משכך, קבע בית המשפט כי העונש שהושת על המבקש סביר ואין מקום להתערב בו, אך נוכח דברי המבקש שינה את אופן הפעלתו של המאסר המותנה כך שתקופת המאסר בפועל שירצה המבקש, הופחתה לשניים עשר חודשים.

המבקש מיאן להשלים עם פסק הדין ומכאן הבקשה שלפניי.

נימוקי הבקשה

3. המבקש סבור כי בקשתו מעלה שתי סוגיות עקרוניות, הראשונה נוגעת לשאלת האיזון הראוי בין עקרון הגמול בענישה לבין עקרון השיקום. לשיטתו, על הערכאות מטה היה לבכר את שיקול השיקום בעניינו תוך אימוץ המלצת שירות המבחן נוכח נסיבותיו האישיות הקשות של המבקש. הסוגיה השנייה עניינה באופן בו יש לנכות את ימי מעצר הבית בו היה מצוי המבקש, מעונש המאסר שהוטל עליו. נטען כי ימי מעצר הבית נשקלו רק בגזירת העונש אך יש לקיים "יחס המרה" כפי שמתקיים, לדברי המבקש, במעצר בפיקוח אלקטרוני.

דיון והכרעה

4. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד בהם עולה שאלה בעלת חשיבות ציבורית או כללית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדיםאו במקרים יוצאי דופן בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 666/20 עמרם נ' מדינת ישראל(3.2.2020); רע"פ 8421/19 דהן נ' מדינת ישראל (24.12.2019)). לא מצאתי כי הבקשה עומדת באמות המידה האמורות.

יתרה מכך, הבקשה ממוקדת בחומרת עונשו של המבקש, עילה אשר ככלל לא מקימה מתן רשות ערעור אלא במקרים חריגים בלבד בהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה הראויה והמקובלת בעבירות דומות (רע"פ 54/20 נקש נ' מדינת ישראל(6.1.2020)). בענייננו, לא מתקיימות נסיבות אלו.

כידוע, שיקול השיקום אינו חזות הכל ויש לאזנו כנגד שיקולים אחרים וכמו כן, בית המשפט אינו כבול להמלצת שירות המבחן (ראו למשל רע"פ 8563/18 שרפוב נ' מדינת ישראל(12.12.2018)). כך, הערכאות מטה נתנו דעתן לשיקול השיקום בענייניו של המבקש, לנסיבותיו האישיות ולתסקיר שירות המבחן, ומצאו שאין לאמץ את ההמלצה העולה ממנו תוך שהדגישו את הצורך בהטלת ענישה מרתיעה על המבקש.

אשר לסוגיית ניכוי ימי מעצר הבית, זו כבר הוכרעה בפסיקתו של בית משפט זה ונקבע כי אין נוהגים לנכות ימי מעצר בית בהטלת עונש מאסר בפועל, וכי משך מעצר הבית הוא נסיבה אותה תוכל הערכאה הדיונית לשקול בגזירת הדין (ראו ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל(להלן: עניין פלוני), בפסקה 25(20.4.2016)). בענייננו כאמור, התחשב בית משפט השלום במשך שהותו של המבקש במעצר בית עת גזר את הדין. לא זו אף זו, בניגוד לאופן הצגת הדברים באשר לניכוי ימי מעצר בפיקוח אלקטרוני, נקבע כי "בדומה למעצר בית, אין לנכות את ימי המעצר בפיקוח אלקטרוני מתקופת המאסר" (ראו עניין פלוני, בפסקה 33; רע"פ 9137/16 שריג נ' מדינת ישראל, בפסקה 16 (26.3.2018)). משאלו פני הדברים, לא מצאתי כי בקשתו של המבקש מצדיקה את התערבותו של בית משפט זה ב"גלגול שלישי".

5. סוף דבר, הבקשה לרשות ערעור נדחית וממילא, נדחית גם הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר. הרבה לפני משורת הדין, יתייצב המבקש לריצוי עונש מאסרו ביום 23.2.2020, עד לשעה 10:00 בבית הסוהר איילון כשברשותו תעודת זהות. על המשיב לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים 08-9787336, 08-9787377.

ניתנה היום, י' בשבט התש"פ (5.2.2020).

שׁוֹפֵט